

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-135-22

UD449

Pani Elżbieta WITEK
Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi
projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń
Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został
upoważniony Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504 i 1504) w art. 85 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Kwoty najniższej renty z tytułu niezdolności do pracy wynoszą:

- 1) 1588,44 zł miesięcznie – dla osób całkowicie niezdolnych do pracy;
- 2) 1191,33 zł miesięcznie – dla osób częściowo niezdolnych do pracy.

2. Kwota najniższej emerytury, z zastrzeżeniem art. 24a ust. 6, art. 54, art. 54a ust. 2 i art. 87, oraz renty rodzinnej wynosi 1588,44 zł miesięcznie.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1656 oraz z 2022 r. poz. 655) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podstawę wymiaru renty inwalidzkiej stanowi kwota 3485,25 zł.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1867) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kwota świadczenia przedemerytalnego wynosi 1600,70 zł miesięcznie, z wyjątkiem świadczeń dla osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4, których świadczenie nie może być wyższe niż ostatnio otrzymywana renta.”;

- 2) w art. 5 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku gdy w wyniku zmniejszenia, o którym mowa w ust. 3, kwota świadczenia przedemerytalnego byłaby niższa niż 800,35 zł, świadczenie

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, ustawę z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz ustawę z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

przedemerytalne wynosi 800,35 zł, z zastrzeżeniem ust. 5. Do kwoty świadczenia przedemerytalnego w wysokości 800,35 zł art. 3 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1255) w art. 10a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prawo do świadczenia wyrównawczego przysługuje osobie uprawnionej pobierającej emeryturę lub rentę inwalidzką albo rentę z tytułu niezdolności do pracy albo rentę rodzinną, zwaną dalej „rentą”, w kwocie niższej niż 3046,29 zł miesięcznie.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1006, 1692, 1967 i 2127) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Świadczenie uzupełniające przysługuje osobom uprawnionym, które nie posiadają prawa do świadczeń pieniężnych finansowanych ze środków publicznych albo suma tych świadczeń o charakterze innym niż jednorazowe, wraz z kwotą wypłacaną przez zagraniczne instytucje właściwe do spraw emerytalno-rentowych, z wyłączeniem renty rodzinnej przyznanej w okolicznościach, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504 i 1504), zasiłku pielęgnacyjnego, dodatku energetycznego, o którym mowa w art. 5c ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, 1723 i 2127), dodatku osłonowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1, 202 i 1692), dodatku węglowego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. poz. 1692 i 1967), dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła, o którym mowa w art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. poz. 1967 i 2127), oraz innych dodatków i świadczeń wypłacanych wraz z tymi świadczeniami na podstawie odrębnych przepisów przed dokonaniem odliczeń, potrąceń i zmniejszeń, nie przekracza kwoty 2157,80 zł miesięcznie.”;

2) w art. 4 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Świadczenie uzupełniające przysługuje osobie uprawnionej w wysokości nie wyższej niż 500 zł miesięcznie, przy czym łączna kwota świadczenia uzupełniającego i świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, nie może przekroczyć 2157,80 zł miesięcznie, z zastrzeżeniem wyłączeń, o których mowa w art. 2 ust. 2.

2. W razie przyznania, ustania lub ponownego obliczenia wysokości świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, świadczenie uzupełniające podlega ponownemu obliczeniu z urzędu, w taki sposób, aby łączna kwota świadczeń, o których mowa w art. 2 ust. 2, wraz ze świadczeniem uzupełniającym, nie przekroczyła kwoty 2157,80 zł miesięcznie, z zastrzeżeniem wyłączeń, o których mowa w art. 2 ust. 2.”.

Art. 6. 1. W 2023 r. waloryzacja od dnia 1 marca polega na podwyższeniu kwoty świadczenia w wysokości przysługującej w dniu 28 lutego 2023 r. wskaźnikiem waloryzacji ustalonym zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, nie mniej niż o kwotę 250 zł.

2. Waloryzacja podstawy wymiaru świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych polega na pomnożeniu podstawy wymiaru świadczenia przez wskaźnik stanowiący iloraz zwaloryzowanej kwoty świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i kwoty tego świadczenia ustalonej na dzień poprzedzający termin waloryzacji.

3. Do waloryzacji podstawy wymiaru świadczeń wypłacanych na podstawie ustaw, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2 i 3, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku świadczenia niższego od kwoty najniższego świadczenia, do którego nie ma zastosowania gwarancja wysokości najniższego świadczenia, o której mowa w art. 85 ustawy zmienianej w art. 1, waloryzacja polega na podwyższeniu kwoty świadczenia w wysokości przysługującej w dniu 28 lutego 2023 r. wskaźnikiem waloryzacji ustalonym zgodnie z art. 89 tej ustawy.

5. W przypadku renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy i renty inwalidzkiej III grupy kwota waloryzacji, o której mowa w ust. 1, wynosi nie mniej niż 187,50 zł.

6. W przypadku emerytury częściowej kwota waloryzacji, o której mowa w ust. 1, wynosi nie mniej niż 125 zł.

7. Jeżeli emerytura z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przysługuje łącznie z okresową emeryturą kapitałową, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 7, każde z tych świadczeń podwyższa się w sposób określony w ust. 1, przy czym kwotę, o której mowa w ust. 1, ustala się proporcjonalnie do wysokości tych świadczeń.

8. Kwoty maksymalnych zmniejszeń, o których mowa w art. 104 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 1, oraz kwoty emerytur i rent wolne od egzekucji i potrąceń, o których mowa w art. 141

ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, podlegają od dnia 1 marca 2023 r. podwyższeniu przy zastosowaniu wskaźnika waloryzacji ustalonego zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 7. 1. Waloryzacji, o której mowa w art. 6, podlegają:

- 1) świadczenia z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, o których mowa w art. 18 pkt 1–4 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022 r. poz. 933, 1155 i 2140);
- 2) świadczenia, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a–c ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 520, 655 i 1115);
- 3) świadczenia, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. a–c, oraz miesięczne kwoty, o których mowa w art. 15c ust. 3, art. 22a ust. 3 i art. 24a ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626);
- 4) emerytury i renty, o których mowa w art. 3 pkt 1–3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 5) świadczenia, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 6–8 oraz art. 49, art. 50 i art. 52 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1205, z 2021 r. poz. 1621 i 1834 oraz z 2022 r. poz. 755);
- 6) świadczenia przedemerytalne i zasiłki przedemerytalne, o których mowa w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych;
- 7) okresowe emerytury kapitałowe, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 926);
- 8) emerytury, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1340 i 1700);
- 9) świadczenie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 301);
- 10) okresowa emerytura rolnicza, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637 oraz z 2017 r. poz. 38);

- 11) rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1051).
2. Waloryzacji od dnia 1 marca 2023 r., polegającej na pomnożeniu ich kwoty przez wskaźnik waloryzacji ustalony zgodnie z art. 89 ustawy zmienianej w art. 1, podlegają:
- 1) dodatek pieniężny, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin;
  - 2) dodatek, o którym mowa w art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 oraz z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700 i 1730);
  - 3) dodatek, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2039);
  - 4) świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1774);
  - 5) świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (Dz. U. z 2021 r. poz. 1818);
  - 6) dodatki, o których mowa w art. 75 ust. 2 i art. 76 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
  - 7) świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych;
  - 8) świadczenie ratownicze, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2490 oraz z 2022 r. poz. 1301 i 1964).

Art. 8. W 2023 r. waloryzacja emerytury oraz renty z ubezpieczenia społecznego rolników polega na pomnożeniu kwoty emerytury podstawowej, o której mowa w art. 6 pkt 7 ustawy, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, przez wskaźnik wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 48 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, z tym że kwota podwyżki świadczenia nie może być niższa niż kwota, o której mowa w art. 6 ust. 1.

Art. 9. W 2023 r. w zakresie uregulowanym w art. 6 nie stosuje się:

- 1) art. 88 ustawy, o której mowa w art. 1;
- 2) art. 6 ustawy, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 2;
- 3) art. 6, art. 15c ust. 9, art. 22a ust. 8 i art. 24a ust. 8 ustawy, o której mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3.

Art. 10. 1. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ogłosi, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, co najmniej na 7 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji, należne od tego terminu miesięczne kwoty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 3, kwoty dodatków i świadczeń, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2–6 i 8, kwoty maksymalnych zmniejszeń oraz kwoty emerytur i rent wolne od egzekucji i potrąceń, o których mowa w art. 6 ust. 8.

2. W 2023 r. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie wydaje komunikatów, o których mowa w:

- 1) art. 90 ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
- 2) art. 15 ust. 6 ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 3) art. 15c ust. 10, art. 22a ust. 9 i art. 24a ust. 9 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno- Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin;
- 4) art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych;
- 5) art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich;
- 6) art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;
- 7) art. 10a ust. 5 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych;
- 8) art. 20 ust. 6 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych.

Art. 11. W 2023 r. do świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i Funduszu Emerytur Pomostowych, którymi dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych, oraz świadczeń emerytalno-rentowych wypłacanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, nie stosuje się art. 29 ust. 10 i 12 oraz art. 52 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.²⁾).

Art. 12. Zmiana wysokości przyznanego świadczenia wyrównawczego, w wyniku podwyższenia kwoty, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4, następuje z urzędu od dnia 1 marca 2023 r.

Art. 13. Zmiana wysokości przyznanego świadczenia uzupełniającego, w wyniku podwyższenia kwoty, o której mowa w art. 2 ust. 2 oraz art. 4 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 5, następuje z urzędu od dnia 1 marca 2023 r.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 marca 2023 r., z wyjątkiem art. 10, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768 i 1964.

UZASADNIENIE

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o emeryturach i rentach z FUS”, waloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych przeprowadzana jest co roku, od dnia 1 marca, przy zastosowaniu procentowego wskaźnika waloryzacji, który odpowiada średniorocznemu wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększonemu o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym. Zwiększenie o co najmniej 20% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia jest przedmiotem corocznych negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego.

W ostatnich latach, by chronić poziom najniższych świadczeń emerytalno-rentowych, zasady waloryzacji były modyfikowane. W 2012 r. incydentalnie została wprowadzona, w miejsce waloryzacji procentowej, waloryzacja kwotowa. Świadczenia emerytalno-rentowe zostały podwyższone co do zasady o kwotę 71 zł¹⁾. W 2013 r. wskaźnik waloryzacji wyniósł 104,0% (przeciętna podwyżka 70,61 zł), natomiast w 2014 r. świadczenia emerytalno-rentowe zostały podwyższone wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 101,6% (przeciętna podwyżka 29,87 zł). W 2015 r. świadczenia emerytalno-rentowe zostały podwyższone wskaźnikiem waloryzacji wynoszącym 100,68%, jednak co do zasady nie mniej niż o kwotę wynoszącą 36 zł²⁾. W 2016 r. wsparciem dla szerokiej grupy emerytów i rencistów, z jednoczesnym zachowaniem wartości realnej wszystkich emerytur i rent, była wypłata jednorazowego dodatku (od 50 zł do 400 zł netto)³⁾. W 2017 r., przy wskaźniku waloryzacji 100,44%, zagwarantowana została minimalna podwyżka świadczeń na poziomie 10 zł. Jednocześnie w tym samym roku podwyższone zostały najniższe świadczenia emerytalno-rentowe. Dla osób spełniających warunki stażowe najniższa emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna wzrosły z kwoty 882,56 zł do kwoty 1000 zł, co oznaczało wzrost o 117,44 zł, tj. o 13,3%.

W 2018 r. świadczenia emerytalno-rentowe były podwyższone wskaźnikiem waloryzacji 102,98%. W 2019 r. świadczenia emerytalno-rentowe wzrosły o ustawowy wskaźnik

---

¹⁾ Na mocy ustawy z dnia 13 stycznia 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 118).

²⁾ Na mocy ustawy z dnia 23 października 2014 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1682).

³⁾ Na mocy ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o jednorazowym dodatku pieniężnym dla niektórych emerytów, rencistów i osób pobierających świadczenia przedemerytalne, zasiłki przedemerytalne, emerytury pomostowe albo nauczycielskie świadczenia kompensacyjne w 2016 r. (Dz. U. poz. 2011).

waloryzacji (102,86%), jednak nie mniej niż o 70 zł⁴⁾. Dodatkowo w maju 2019 r. emeryci i renciści otrzymali jednorazowe świadczenie pieniężne w kwocie 1100 zł brutto⁵⁾.

W 2020 r., analogicznie jak w roku 2019 r., zmodyfikowano obecnie obowiązujące zasady waloryzacji. Świadczenia emerytalno-rentowe wzrosły o ustawowy wskaźnik waloryzacji (103,56%), jednak nie mniej niż o 70 zł. Najniższa emerytura i renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz renta rodzinna zostały podwyższone do kwoty 1200 zł brutto⁶⁾. Jednocześnie w tym samym roku wprowadzono – na stałe – dodatkowe roczne świadczenie pieniężne (tzw. 13 emeryturę)⁷⁾. W 2021 r. świadczenia emerytalno-rentowe wzrosły o wskaźnik waloryzacji wynoszący 104,24%, natomiast w 2022 r. o wskaźnik waloryzacji wynoszący 107%. W 2022 r., wynikający z wyliczeń wskaźnik waloryzacji emerytur i rent, oparty na opublikowanych przez Prezesa GUS wskaźnikach wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych (105,1%) oraz 20% udziale realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (103%), kształtujący się na poziomie 105,7%, nie zapewniał odczuwalnej podwyżki, adekwatnej do wzrostu cen podstawowych dóbr i usług.

Stąd też realizując skuteczną politykę wsparcia seniorów, chcąc w większym stopniu zabezpieczyć ich sytuację finansową w związku z rosnącymi cenami towarów i usług konsumpcyjnych, Rada Ministrów w dniu 11 lutego 2022 r. przyjęła rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2022 r., ustalając wysokość przedmiotowego zwiększenia na poziomie 63,33% realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2021 r. (wcześniej był to poziom 20%). W związku z powyższym, wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2022 r. wyniósł 107,0%.

W okresie ostatnich lat zasady waloryzacji świadczeń i mechanizm jej przeprowadzania były przedmiotem licznych zmian. Pomimo wprowadzenia zmian idących w kierunku poprawy sytuacji osób pobierających najniższe świadczenia emerytalno-rentowe, od 2015 r. do 2021 r. najniższa emerytura wzrosła o ponad 42%, a w odniesieniu do 2022 r. wzrost najniższej emerytury (od 2015 r.) to ponad 52%, wysokość tych świadczeń wciąż uznawana jest za

---

⁴⁾ Zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 39).

⁵⁾ Na mocy ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 1535).

⁶⁾ Ustawą z dnia 9 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 252).

⁷⁾ Ustawą z dnia 9 stycznia 2020 r. o dodatkowym rocznym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów (Dz. U. z 2021 r. poz. 1808 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 1358).

niewystarczającą w odniesieniu do kosztów utrzymania. Stąd też w 2023 r., analogicznie jak w poprzednich latach, proponuje się modyfikację obecnie obowiązujących zasad waloryzacji, polegającą na:

- podwyższeniu najniższych świadczeń odpowiednio do:
  - 1588,44 zł w przypadku najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty rodzinnej i renty socjalnej,
  - 1191,33 zł w przypadku najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy,
- zastosowaniu ustawowego wskaźnika waloryzacji, przy zapewnieniu minimalnej gwarantowanej podwyżki świadczenia na poziomie 250 zł.

Zgodnie z projektowaną regulacją wszystkie emerytury i renty zostaną podwyższone wskaźnikiem waloryzacji⁸⁾, z gwarantowaną kwotą podwyżki 250 zł (art. 6 ust. 1 projektowanej ustawy).

Waloryzacji podlegać będzie również podstawa wymiaru świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Waloryzacja podstawy wymiaru świadczenia polegać będzie na jej pomnożeniu przez wskaźnik odpowiadający wyrażonej w procentach kwotowej podwyżce emerytury lub renty (art. 6 ust. 2 projektowanej ustawy).

W przypadku świadczeń niepodlegających ustawowemu podwyższeniu do kwoty świadczeń najniższych i świadczeń niższych od najniższej emerytury waloryzacja będzie polegała na podwyższeniu kwoty świadczenia wskaźnikiem waloryzacji (art. 6 ust. 4 projektowanej ustawy). W przypadku renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy i renty inwalidzkiej III grupy kwota waloryzacji wyniesie nie mniej niż 187,50 zł (art. 6 ust. 5 projektowanej ustawy). W przypadku osób pobierających emeryturę częściową kwota z tytułu waloryzacji nie będzie mogła być niższa niż połowa kwoty waloryzacji, tj. 125 zł (art. 6 ust. 6 projektowanej ustawy). Natomiast w przypadku kobiet pobierających okresowe emerytury kapitałowe, regulacje projektowanej ustawy przewidują proporcjonalny podział minimalnej gwarantowanej podwyżki świadczenia w stosunku do wysokości emerytury z FUS i wysokości okresowej emerytury kapitałowej w łącznej kwocie tych emerytur (art. 6 ust. 7 projektowanej ustawy).

Proponowana modyfikacja zasad waloryzacji będzie zastosowana analogicznie również do emerytur i rent rolników indywidualnych, służb mundurowych oraz emerytur pomostowych,

---

⁸⁾ Obecnie prognozowany wskaźnik waloryzacji wynosi 113,8%.

nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych i rodzicielskich świadczeń uzupełniających (art. 7 ust. 1 projektowanej ustawy).

Zgodnie z art. 8 projektowanej ustawy w 2023 r. kwota podwyżki świadczenia z systemu ubezpieczeniowego rolników nie będzie mogła być niższa niż gwarantowana w wysokości 250 zł.

Unormowania w art. 2 projektu określają nową wysokość podstawy wymiaru renty inwalidzkiej określonej w ustawie z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1656, z późn. zm.), podwyższoną w wyniku waloryzacji przeprowadzonej od dnia 1 marca 2023 r.

Regulacje zawarte w art. 3 projektowanej ustawy obejmują waloryzację świadczeń przedemerytalnych. Podwyższenie tych świadczeń polegać będzie na dodaniu do kwoty świadczenia przedemerytalnego kwoty 250 zł (art. 3 pkt 1 projektowanej ustawy). Kwota świadczenia przedemerytalnego gwarantowana do wypłaty, w przypadku gdy osoba uprawniona osiąga przychód w wysokości skutkującej zmniejszeniem wysokości świadczenia, została podwyższona do kwoty 800,35 zł (art. 3 pkt 2 projektowanej ustawy).

W art. 4 projektu do kwoty 3046,29 zł podwyższa się miesięczną kwotę graniczną uprawniającą do przyznania świadczenia wyrównawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1255).

Natomiast w art. 5 projektu podwyższa się do kwoty 2157,80 zł miesięcznie próg wysokości otrzymywanych świadczeń, uprawniający do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Dodatki do emerytur i rent, o których mowa w ustawie o emeryturach i rentach z FUS oraz w innych ustawach, będą podwyższane przy zastosowaniu ustawowego wskaźnika waloryzacji (art. 7 ust. 2 projektowanej ustawy). Wskaźnik ten będzie miał również zastosowanie do obliczenia kwot maksymalnych zmniejszeń świadczeń w przypadku osiągnięcia przez emeryta lub rencistę dochodu z pracy oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (art. 6 ust. 8 projektowanej ustawy).

W związku ze zmianą formuły podwyższania emerytur i rent w 2023 r. nie stosuje się art. 88 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, art. 6 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 520, z późn. zm.) oraz art. 6, art. 15c ust. 9, art. 22a ust. 8 i art. 24a ust. 8 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o

zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2022 r. poz. 1626) – art. 9 projektowanej ustawy.

Regulacje projektowanej ustawy zawierają unormowanie, że do państwowych funduszy celowych: Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytur Pomostowych i Funduszu Emerytalno-Rentowego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stosuje się zasadę, że zmiany planu finansowego państwowego funduszu celowego mogą powodować zwiększenia dotacji z budżetu państwa lub zwiększenia planowanego stanu zobowiązań (art. 11 projektowanej ustawy). Przepisy te stanowią zabezpieczenie wypłat świadczeń, gdyż zaproponowany mechanizm waloryzacji będzie wymagać dodatkowych nakładów finansowych na wypłaty emerytur i rent. Ewentualne zmiany planów finansowych wyżej wskazanych funduszy związane będą ze skutkami finansowymi wynikającymi z implementacji obligatoryjnych postanowień przedmiotowego projektu ustawy, w związku z tym uzyskanie zgody ministra właściwego do spraw finansów publicznych i opinii sejmowej komisji do spraw budżetu na dokonanie zmian kwot przychodów i kosztów z powyższego tytułu nie będzie konieczne.

Przepisy art. 12 i art. 13 stanowią, że od dnia 1 marca 2023 r. z urzędu zostanie zmieniona wysokość świadczenia wyrównawczego oraz świadczenia uzupełniającego, przy zastosowaniu podwyższonych w ramach waloryzacji kwot uprawniających do ww. świadczeń.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 marca 2023 r. (art. 14 projektowanej ustawy), z wyjątkiem art. 10, który proponuje się, aby wszedł w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Wcześniejsze wejście w życie projektowanego art. 10 wynika z konieczności ogłoszenia co najmniej na 7 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji komunikatu Prezesa ZUS.

Wejście w życie projektowanej ustawy – zdaniem projektodawcy – nie narusza zasad demokratycznego państwa prawnego, gdyż jest korzystne dla jej odbiorców.

Przyjęcie w 2023 r. zasady waloryzacji procentowej z gwarantowaną minimalną podwyżką na poziomie 250 zł spowoduje, że świadczenia wypłacane w kwocie do 1811,60 zł miesięcznie będą podwyższone w stopniu większym, niż gdyby przeprowadzono waloryzację według obecnie funkcjonujących zasad.

Prognozowany koszt waloryzacji ustawowej, przy wskaźniku 113,8% szacowany jest na ok. 39,5 mld zł (łącznie ze skutkiem finansowym waloryzacji rocznego świadczenia pieniężnego dla emerytów i rencistów – tzw. 13 emerytury). Szacuje się, że skutki finansowe dodatkowych kosztów wynikających z podniesienia najniższej emerytury i renty do 1588,44 zł miesięcznie oraz gwarancji podniesienia wysokości świadczeń o nie mniej niż 250 zł ponad koszty waloryzacji ustawowej prognozowanym wskaźnikiem 113,8% wyniosą ok. 2,3 mld zł w skali 10 miesięcy.

Kwota ewentualnego dofinansowania znana będzie po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym i realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w poprzednim roku kalendarzowym.

W ocenie projektodawcy przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

W ocenie projektodawcy projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii właściwych organów i instytucji Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Banku Centralnego, na podstawie § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów projekt ustawy został zamieszczony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

W ocenie projektodawcy projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), gdyż nie zawiera przepisów technicznych.

Regulacje przedmiotowej ustawy dotyczą zmian w 2023 r., wobec czego nie ma potrzeby zamieszczania w projekcie przepisów przejściowych.

Rozwiązania zaproponowane w projekcie ustawy nie stwarzają zagrożeń korupcyjnych.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Sekretarz Stanu – Stanisław Szwed</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Departament Ubezpieczeń Społecznych tel. 538117390</p>	<p>Data sporządzenia 24.10.2022</p> <p>Źródło inne</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów UD449</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zapewnienie zachowania realnej wysokości świadczeń z ubezpieczenia społecznego przy jednoczesnym dodatkowym wsparciu świadczeniobiorców o najniższych świadczeniach.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W okresie ostatnich lat zasady waloryzacji świadczeń i mechanizm jej przeprowadzania były przedmiotem licznych zmian. Pomimo wprowadzonych zmian, idących w kierunku poprawy sytuacji osób pobierających najniższe świadczenia emerytalno-rentowe, wysokość tych świadczeń wciąż uznawana jest za niewystarczającą w odniesieniu do kosztów utrzymania. Stąd też w 2023 r., analogicznie jak w poprzednich latach, proponuje się modyfikację obecnie obowiązujących zasad waloryzacji, polegającą na:

- podwyższeniu najniższych świadczeń odpowiednio do:
  - o 1588,44 zł w przypadku najniższej emerytury, renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, renty rodzinnej i renty socjalnej,
  - o 1191,33 zł w przypadku najniższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy,
- zastosowaniu ustawowego wskaźnika waloryzacji, przy zapewnieniu minimalnej gwarantowanej podwyżki świadczenia na poziomie 250 zł.

Zgodnie z projektowaną regulacją wszystkie emerytury i renty zostaną podwyższone wskaźnikiem waloryzacji, z gwarantowaną kwotą podwyżki 250 zł.

Waloryzacji podlegać będzie również podstawa wymiaru świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS).

W przypadku świadczeń niepodlegających ustawowemu podwyższeniu do kwoty świadczeń najniższych i świadczeń niższych od najniższej emerytury waloryzacja będzie polegała na podwyższeniu kwoty świadczenia wskaźnikiem waloryzacji. W przypadku renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy i renty inwalidzkiej III grupy kwota waloryzacji wyniesie nie mniej niż 187,50 zł. W przypadku osób pobierających emeryturę częściową kwota z tytułu waloryzacji nie będzie mogła być niższa niż połowa kwoty waloryzacji, tj. 125 zł. Natomiast w przypadku kobiet pobierających okresowe emerytury kapitałowe, regulacje projektowanej ustawy przewidują proporcjonalny podział minimalnej gwarantowanej podwyżki świadczenia w stosunku do wysokości emerytury z FUS i wysokości okresowej emerytury kapitałowej w łącznej kwocie tych emerytur.

Proponowana modyfikacja zasad waloryzacji będzie zastosowana analogicznie również do emerytur i rent rolników indywidualnych, służb mundurowych oraz emerytur pomostowych, nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych i rodzicielskich świadczeń uzupełniających.

W projekcie została określona nowa wysokość podstawy wymiaru renty inwalidzkiej z ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1656, z późn. zm.).

Podwyższenie świadczeń przedemerytalnych polegać będzie na dodaniu do kwoty świadczenia przedemerytalnego kwoty 250 zł. Kwota świadczenia przedemerytalnego gwarantowana do wypłaty, w przypadku gdy osoba uprawniona osiąga przychód w wysokości skutkującej zmniejszeniem wysokości świadczenia, została podwyższona do kwoty 800,35 zł.

Do kwoty 3046,29 zł podwyższa się kwotę graniczną uprawniającą do przyznania świadczenia wyrównawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1255).

Do kwoty 2157,80 zł podwyższa się miesięcznie próg wysokości otrzymywanych świadczeń, uprawniający do świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Dodatki do emerytur i rent, o których mowa w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 504, z późn. zm.) oraz w innych ustawach, będą podwyższane przy zastosowaniu ustawowego wskaźnika waloryzacji. Wskaźnik ten będzie miał również zastosowanie do obliczenia kwot maksymalnych zmniejszeń świadczeń w przypadku osiągnięcia przez emeryta lub rencistę dochodu z pracy oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń.

Regulacje projektowanej ustawy zawierają unormowanie, że do państwowych funduszy celowych: Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytur Pomostowych i Funduszu Emerytalno-Rentowego Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego stosuje się zasadę, że zmiany planu finansowego państwowego funduszu celowego mogą powodować zwiększenia dotacji z budżetu państwa lub zwiększenia planowanego stanu zobowiązań.

Brak jest możliwości osiągnięcia przedmiotowego celu ustawy za pomocą innych środków niż wydanie projektowanej ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Świadczeniobiorcy pobierający emerytury i renty, świadczenia i zasiłki przedemerytalne oraz renty socjalne przed dniem 1 marca 2023 r.	8255 tys. – emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (z tego ok. 160 tys. MON, ok. 205 tys. MSWiA oraz ok. 37 tys. Służba Więzienna) 48,2 tys. – zasiłki i świadczenia przedemerytalne, 291,5 tys. – renty socjalne, 992 tys. – emerytury i renty z KRUS, 22 tys. – rodzicielskie świadczenia uzupełniające 2,9 tys. – świadczenie wyrównawcze dla działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych	ZUS, KRUS, GUS	Gwarantowana podwyżka do 250 zł Podniesienie progu uprawniającego do świadczenia
Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, organy emerytalne służb mundurowych			Wypłata świadczeń po waloryzacji emerytur i rent w 2023 r.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Z uwagi na potrzebę dostosowania systemów informatycznych zarówno ZUS-u, jak i KRUS-u, w związku ze zmieniającymi się zasadami waloryzacji świadczeń, oraz konieczność terminowej wypłaty zwaloryzowanych świadczeń od 1 marca 2022 r. – projekt ustawy będzie procedowany w trybie odrębnym, tj. m.in. bez konsultacji publicznych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz.U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy

Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny bieżące)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem		205	244	258	269	278	288	298	308	318	329	2795
budżet państwa		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		205	244	258	269	278	288	298	308	318	329	2795
- NFZ		205	244	258	269	278	288	298	308	318	329	2795
Wydatki ogółem		2296	2713	2870	2989	3093	3199	3307	3419	3534	3654	31073
budżet państwa		17	21	23	23	24	25	26	27	28	29	243
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		2279	2692	2848	2965	3069	3174	3281	3392	3506	3625	30830
- ZUS		686	869	920	958	991	1025	1060	1095	1132	1171	9907
- KRUS		740	877	928	966	1000	1034	1069	1105	1142	1181	10042
- FS		822	905	958	997	1032	1068	1104	1141	1179	1219	10426
- FP		31	40	42	44	46	47	49	50	52	54	455
Saldo ogółem		-2091	-2469	2612	2720	2815	2911	3009	3111	3216	3325	-28278
budżet państwa		-17	-21	-23	-23	-24	-25	-26	-27	-28	-29	-243
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)		-2074	-2448	2589	2696	2791	2886	2983	3084	3188	3296	-28035
- NFZ		205	244	258	269	278	288	298	308	318	329	2795
- ZUS		-686	-869	-920	-958	-991	1025	1060	1095	1132	1171	-9907
- KRUS		-740	-877	-928	-966	1000	1034	1069	1105	1142	1181	-10042
- FS		-822	-905	-958	-997	1032	1068	1104	1141	1179	1219	-10426
- FP		-31	-40	-42	-44	-46	-47	-49	-50	-52	-54	-455
Źródła finansowania	W ramach środków przeznaczonych na waloryzację – z budżetu państwa, Funduszu Pracy oraz z Funduszu Solidarnościowego. Wejście w życie proponowanych zmian zostanie sfinansowane w ramach budżetów poszczególnych dysponentów oraz planów finansowych Funduszu Pracy i Funduszu Solidarnościowego odpowiednio na 2023 r. i na kolejne lata oraz nie będzie podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Przedstawione skutki finansowe oszacowane zostały w oparciu o dane makro otrzymane z Ministerstwa Finansów we wrześniu 2023 r. Prezentują dodatkowe koszty wynikające z gwarancji podniesienia wysokości świadczeń o nie mniej niż 250 zł ponad koszty waloryzacji ustawowej prognozowanym wskaźnikiem 113,8%.</p> <p>Prognozowany koszt waloryzacji przy wskaźniku 113,8% szacuje się na poziomie 39,5 mld zł.</p> <p>Gwarantowana podwyżka obejmie ok. 34% ogółu świadczeniobiorców, z tego około 1,95 mln świadczeniobiorców z FUS, wszystkich świadczeniobiorców z KRUS oraz rencistów socjalnych i otrzymujących rodzicielskie świadczenia uzupełniające.</p> <p>Podniesienie progu, uprawniającego do świadczenia wyrównawczego, nie wpłynie na liczbę osób, uprawnionych do tego świadczenia, ze względu na równoczesną waloryzację podstawowego świadczenia, które otrzymuje osoba uprawniona.</p>											

Szacunki skutków finansowych wykonano na podstawie liczby i struktur świadczeniobiorców według wysokości świadczeń uzyskanych z ZUS, KRUS, MON, MSWiA oraz MS.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na sytuację ekonomiczną osób niepełnosprawnych oraz osób starszych

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny bieżące)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)		2091	2469	2612	2815	3325	28278
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projekt nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.</p> <p>Natomiast będzie miał wpływ na sytuację emerytów i rencistów. Zastosowanie w 2023 r. zmodyfikowanych zasad waloryzacji procentowej, z gwarantowaną minimalną podwyżką, zapewni nie tylko ochronę realnej wartości wszystkich wypłacanych świadczeń emerytalno-rentowych, lecz wyjdzie również naprzeciw oczekiwaniom wyższych podwyżek przez większość emerytów i rencistów.</p> <p>Świadczeniobiorcy pobierający najniższe świadczenia – przy prognozowanym wskaźniku waloryzacji na poziomie 113,8% – otrzymają wyższe podwyżki świadczeń niż miałyby to miejsce przy obecnie obowiązujących zasadach waloryzacji.</p> <p>Przy proponowanej w projekcie ustawy zmianie sposobu waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych, osoby pobierające najniższe emerytury i renty dostałyby kwotę waloryzacji na poziomie 250 zł (w przypadku rent z tytułu częściowej niezdolności do pracy – 187,5 zł). Gdyby zastosowano dotychczasowe zasady waloryzacji świadczeń, otrzymałyby kwotę 184,70 zł (w przypadku rent z tytułu częściowej niezdolności do pracy – 138,53 zł).</p> <p>Administratorem danych, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm), jest ZUS, który ustawowo odpowiada za bezpieczeństwo i kompletność danych na kontach ubezpieczonych i płatników składek. Operacje przetwarzania danych wynikają wprost z przepisów tej ustawy i są proporcjonalne i niezbędne. Brak zmian dot. ww. ryzyka w</p>							

	<p>stosunku do obecnego stanu prawnego. Brak zmian w projektowanej ustawie w zakresie przetwarzania danych w stosunku do obecnego stanu prawnego.</p> <p>Natomiast administratorem danych dotyczących rolniczych świadczeń emerytalno-rentowych jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, zgodnie z ustawą z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2022 r. poz. 933, z późn. zm.).</p>
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz: Nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

- środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe

- demografia
 mienie państwowe
 inne:

- informatyzacja
 zdrowi

Omówienie wpływu | Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na ww. obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 marca 2023 r. (art. 14 projektowanej ustawy), z wyjątkiem art. 10, który proponuje się, aby wszedł w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Wcześniejsze wejście w życie projektowanego art. 10 wynika z konieczności ogłoszenia co najmniej na 7 dni roboczych przed najbliższym terminem waloryzacji komunikatu Prezesa ZUS.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak